

„Met mijn bouwwerk propageer ik creatieve potentie van de mens”

ORANJEWOUDECOLOOG-beeldend kunstenaar, architect, filosoof en professor honoris causa aan de Carolina Universiteit te Braunschweig Louis G. Le Roy uit Oranjewoud, is een bevlogen mens. Urenlang kan hij praten over zijn levenswerk, het bouwen van een eco-kathedraal in Mildam. Een kathedraal die zijn weerga niet kent en die in zijn soort de enige op de hele wereld is. Eigenhandig gebouwd door één man in samenwerking met de natuur. Een fascinerend bouwwerk, waarvan de contouren van de torens zichtbaar zijn tussen het geboomte van de Yntzelaan.

Ruim dertig jaar geleden kocht Le Roy een vier hectaren groot perceel in Mildam, bestaande uit overbestede weilanden met daarop een klein stukje produktiebos met berken en eiken. Om de diversiteit van het perceel te vergroten, beplante hij het terrein op volstrekt willekeurige wijze en strooide overal zaden. Vervolgens bouwde hij in het hart van het terrein eigenhandig een groot atelier, dat jaren later als centrum van de te bouwen eco-kathedraal zou functioneren. Toen Le Roy tot zover klaar was, liet hij het gebied met rust en in de jaren die volgden, deed de natuur de rest. Er ontstond een natuurlijke chaos, waar alles door elkaar groeide en bloeide. Tien jaar geleden werd dit terrein de fundering voor de verwezenlijking van zijn levenswerk, het bouwen van een eco-kathedraal. Een kunstwerk, dat nooit af is en altijd in beweging zal zijn. „Een ruimtelijke landschappelijke of stedelijke structuur, die zich eindeloos in ruimte en tijd, op basis van de onderlinge samenwerking tussen mensen, planten en dieren, tot zijn natuurlijke climaxform kan ontwikkelen”, aldus Le Roy.

„Een kathedraal is een gigantisch bouwwerk dat alleen kan ontstaan, doordat er generatieslang aan gebouwd wordt. Het is onmogelijk om in één generatie zoiets neer te zetten, dus zal het werk door volgende generaties moeten worden overgenomen. Omdat de eco-kathedraal alleen tot stand kan komen met behulp van onvoorstelbare hoeveelheden materiaal, verzocht ik destijds de gemeente Heerenveen, om het restmateriaal van stratenmakers

op mijn terrein te storten, waarop positief gereageerd werd. Sindsdien wordt hier een stroom van materiaal aangevoerd, waaronder gebroken stoepranden, bekapte straatklinkers, beschadigde trottoirtegels, ontwateringsputjes, oud rioleringsmateriaal, pollen gras, resten zand en aarde.

Sinds de eerste vrachtwagens in 1983 de weg van het terrein opreden, zijn er tot nu toe ruim duizend gevolgd, die in totaal ruim 14.000 ton materiaal hebben aangevoerd. Tien jaar lang heb ik al dit materiaal met beide handen gesorteerd en verwerkt. Wat ik tot nu toe heb gemaakt is geen eindprodukt, maar een aanzet. Als ik er niet meer ben wordt mijn werk voortgezet door mijn opvolger, een oud-Heerenveener die op dit project afstudeert aan de Harvard Universiteit in Amerika. Hij ziet de belangrijkheid van dit bouwwerk in en wil het graag voortzetten.

„Milieu kan leefbaar gehouden worden”

Le Roy stelt nadrukkelijk dat het project diverse generaties later, pas belangrijk zal zijn. „Ecologie is een natuurlijk proces, dat altijd plaatsvindt in een lang tijdsverloop”. Le Roy wil met zijn bouwwerk aantonen dat men met vrije energie wonderen kan verrichten. Dat door de bouw van eco-kathedralen véél problemen opgelost zouden kunnen worden. Ons milieu overal en te allen tijde leefbaar gehouden kan worden, wanneer mensen van jong tot oud, in stad en land werkzaam zijn en dat in dat geval een beter milieu niet altijd véél geld zal hoeven te kosten. Dat het oude gezegde: vele handen maken licht (en schoon) werk, ook in onze samenleving nog dagelijks waar gemaakt zou moeten kunnen worden?

„De menselijke intelligentie, zijn creativiteit en zijn vrije energie, zijn de katalysatoren en de krachten binnen ieder natuurlijk complex milieu, met behulp waarvan dergelijke systemen kunnen evolueren”.

De natuur heeft vrij spel

Inmiddels vordert de bouw van de eco-kathedraal gestaag. Gedurende de tien jaar dat Le Roy aan het bouwen is, werkt hij gemiddeld tien uur per dag. Onmenselijk lang en onmenselijk zwaar. Toch voelt hij zich er prima bij en is met zijn 70 jaar fitter dan ooit. Rug- en voetklach-

ten, waar hij vroeger last van had, zijn verdwenen. Het zware werk maakte hem lichamelijk sterker.

Zonder gebruik te maken van machines en cement, met slechts zijn eigen twee handen als hulp, verwerkt hij de duizenden trottoirtegels, straatklinkers, stoepranden en putten tot indrukwekkende bouwwerken, met torens en nissen, poortjes en terrassen, maar ook met paadjes, waarlangs men naar boven lopen kan. De natuur heeft overal vrij spel en bedekt de steenmassa's met een groen waas van mossen, grassen, bloemen en planten. Hier wordt inderdaad getoond dat men met vrije energie wonderen verrichten kan en wat één mens in ruimte en tijd kan presteren.

Veel interesse uit binnen- en buitenland

In de loop der jaren hebben duizenden mensen, waaronder studenten, kunstenaars, ingenieurs, architecten en milieudeskundigen uit binnen- en buitenland, Mildam bezocht. Veel van hen komen voor een tweede of derde keer terug, om met eigen ogen te kunnen zien, hoe de eco-kathedraal iedere keer weer anders is. Hoe tonnen materiaal werden verwerkt tot metershoge torens werden opgestapeld en hoe grote waterpartijen werden uitgegraven. Ook de waterpartijen zijn eigenhandig door Le Roy aangelegd. De belangstelling voor zijn werk verwondert Le Roy geenszins en hij heeft

daar dan ook een eigen visie over. „Kijk naar de steden, iedere stad is uitwisselbaar. Gebouwen, parken, beeldhouwwerken en vijvers, alles lijkt overal op elkaar en is voorspelbaar. Mensen wonen dicht op elkaar in flats en huizen van een paar vierkante meter. Alles is voorspelbaar, niet complex en dus makkelijk te controleren. Dat is natuurlijk prachtig voor de mensen die de touwtjes in handen hebben, maar voor de burger is het verstikkend.

Alles is af en men heeft alles al eens gezien. Van nature heeft ieder mens de drang tot verandering en vernieuwing. In de eco-kathedraal verandert alles van uur tot uur en dat spreekt de meeste mensen aan.

Vandaar dat ook kunstenaars hier geregeld nieuwe ideeën op komen doen. Ik propageer met mijn bouwwerk de creatieve potentie van de mens. Bovendien denk ik dat het de meeste mensen enorm zou inspireren, wanneer zij eigenhandig eco-kathedralen zouden mogen bouwen in steden en dorpen. Er zijn naar mijn idee genoeg geïnteresseerden die zoiets zouden willen doen, maar er de mogelijkheid niet voor hebben of krijgen.

In Nederland wordt het woord natuur verkeerd gebruikt. Natuur kun je niet maken, maar ontstaat uit een proces door de eeuwen heen met behulp van mensen, dieren en planten”.

Buitelandse belangstelling

Ook uit het buitenland is er veel belangstelling voor de ideeën en werkzaamheden van Le Roy. Zo maakte de Franse tv onlangs een uitgebreide reportage en noemde de bouw van de eco-kathedraal één van de 17 grootste projecten van de wereld. Daarnaast houdt Le Roy regelmatig lezingen in alle landen van Europa en waren exposities van zijn hand te zien in het Grand Palais en in La Defence te Parijs. Op dit moment hangt er van hem een expositie in Barcelona, die daarna naar Italië gaat. Zijn foto's, plannen en ontwikkelingen, blijken een grote inspiratiebron te zijn voor veel mensen. Zelf blijft hij met al zijn energie en hopelijk nog heel lang doorwerken aan zijn eco-kathedraal.

Hanneke Pleijsier

